

ROTTERDAMSCHES COURANT.

ZONDAG EN MAANDAG 26 EN 27 NOVEMBER.

BUITENLAND.

LONDEN den 24 november.

Dauntless heeft gisteren Spithead verlaten, om de Krim te steunen. De *Royal Albert* vertrekt heden.

Eene hier ontvangen telegrafische dépêche uit Londen, van 22 dezer, zegt dat in Denemarken ministeriële crisis ontstaan en de heer *Scheele* van Kopenhagen in de hoofdstad aangekomen is, om een nieuw kabinet te vormen.

Enige dagen geleden wilde de directeur van den *Westburg* te Bristol een militair drama, onder den naam "de slag aan de Alma," doen opvoeren, maar had een dagblad dier stad gelooven mag, de grootste moeite om personen te vinden die Russen wilden voorstellen. Zelfs de zogenaamde figuranten weigerden zulks en gaven er de voorkeur aan de allerminste belang in het geallieerd leger te bekleeden. De directeur al zijne welsprekendheid aan om hun te beduiden dat zij slechts voor de grap Russen zijn zouden, desniettemin bleef het getal der vijanden in de tooneelveldslag aan de Alma nog zeer gering.

Bij algemeene dagorder van 6 dezer is aan het Russisch leger in de Krim medegedeeld, dat lord *Raglan* luitenant-kolonel *R. J. Dacres*, van de Koninklijke Artillerie, tot vervanging van den gesneuvelde brigadieraal *Serangways* tot bevelhebber over de artillerie bij de Krim benoemd heeft. Het bevel over de brigade der artillerie is den kolonel *G. Upton* opgedragen, terwijl de kolonel *Thorn*, van het 20ste regiment, den generaal *Cremer* vervangt, en de generaal-majoor *Codrington*, geleide de tijdelijke afwezigheid van sir *G. Browne*, de 2de divisie zal kommanderen.

Men verneemt men tevens dat de generaal *G. Browne* van zijne bekwame wonden herstelt, en dat door een musketkogel getroffen arm niet heeft behoeven afgezet te worden.

De *Prinzen der Porte* en de hattisheriff of het eigenlijke bevelschrift des Sultans, tot sluiting en hypotheek van de *Porte* is hier ontvangen. Het wordt voorgeschreven dat, na aftrek der bedjazz, overige dier schatting, ten bedrage van zestigduizend gulden, of een millioen, driemaal honderd drie en dertig duizend, driehonderd drie en dertig pilaar dollars, telkens zes maanden, in de Bank van Engeland of Frankrijk geplaatst zal worden, tot den afloop der geheele leening, en zulks tot dekking van kapitaal en interessen leening, den 24 augustus 1854 met de heeren baron *Palmerston* en *J. Horsley Palmer* gesloten; zullende de leening der genoemde som tusschen de beide banken der Turksche Ambassadeurs te Londen en Parijs en de Fransche en Engelsche Regeringen geregeld worden. Van San Francisco wordt den 16 oktober geschreven dat een Russisch schip *Sitka*, met proviand en anderen ten behoeve der Russische nederzettingen van Petropauloski bestemd, den 8 augustus 11. met een vereenigd eskader nabij Petropauloski genomen is, het jagt, aan den Gouverneur der evengenoemde provincie behoorende, was genomen en verbrand.

PARIS den 24 november.

Moniteur behelst heden een Keizerlijk besluit, de opperbevelhebber des legers in het Oosten wordt voorloopig benoemingen tot vervulling van de gevallen officiersplaatsen te doen, tot den graad van luitenant- of eskadronschef ingesloten.

Verzekert dat de Keizer besloten heeft twee legerafdeelingen onverwijld naar de Donau af te zenden, ten einde in vereeniging met de troepen van *Pacha* te handelen. Deze afdeelingen, welke een deel van tusschen een en twintig- en twee en twintig duizend man moeten uitmaken, zullen op Fransche en Engelsche stoombooten worden ingescheept, die zich te Toulon en Toulon vereenigen en, na de uit Frankrijk komende troepen ingenomen te hebben, de reis naar de Donau voortzetten, om ook een gedeelte der aldaar aanwezige troepen in te nemen.

Men wil dat lord *Palmerston* den Keizer aangeraden heeft eenigzins verflaauwende nationale geestdrift in de Krim aan te wakkeren, onderanderen door de opening van meerdere vrijheid te laten zich door middel van pers te openbaren.

Beurs verkeerde heden in eene veel gunstiger richting dan gisteren, op het gerucht dat de leening, sedert eenige dagen sprake is, begrepen zou worden in eene meer aanzienlijke leening, aangegaan door de dubbele waarborg van Frankrijk en Engeland.

Volgens berichten uit Marseille en Toulon is aldaar de leening van de divisie *Dulac* aangevangen.

De stoomboot *Emen*, welke Konstantinopel den 13 dezer verlaten, is te Marseille aangekomen. Prins *Napoleon* is van den Sultan ontvangen en was bereids te vertrekken naar de Krim om daar te kunnen verblijven.

Met de *Emen* zijn te Marseille aangebragt de kolonels *Fitzroy*, *Dalgymole*, *Eston* en *Carlton*, die in den slag van Inkerman werden gewond; de generaal *Torrens* is te Malta gebleven. Na den 5den had in de Krim geen verder gevecht plaats gegrepen, in weerwil der verspreide geruchten van gansch anderen aard. Op den duur kwamen te Konstantinopel versterkingen voor de Krim aan.

In hier ontvangen brieven uit Weenen wordt gezegd, dat de Russische aan de Oostenrijksche Regering had afgevraagd, welke houding zij hare troepen in de Vorstendommen zou doen aannemen, bijaldien de Turken de Russen wilden aanvallen, en dat het Weener Kabinet eene nota aan het Russische heeft doen overhandigen, om te verklaren dat zijne troepen de bewegingen der Turken, zelfs bij een aanval tegen de Russen, geenszins zullen verhinderen. Het laat zich hieruit opmaken dat de Turksche en ook de Fransche troepen door de Oostenrijksche niet alleen niet teruggehouden zullen worden, maar dat deze alles zullen aanwenden om hun de krijgsoperatie gemakkelijker te maken.

Uit de jongste berichten is gebleken dat de wederzijdsche Opperbevelhebbers in de Krim zich tot 15 dezer van belangrijke aanvallen onthielden. Men gelooft hier dat dit selsel inzonderheid door die der geallieerde troepen is aangenomen, niet alleen naardien zulks hun de gelegenheid verschaft om versterkingen te ontvangen, maar ook dewijl zij onderrigt zijn dat de Russen, die ter naauwernood voor dertig- of veertigduizend man geproviandeerd waren, thans in de behoeften van tachtig- of honderdduizend man moeten voorzien, waardoor men vermoedt dat hongersnood onder hen ontstaan en een nieuwe en magtige bondgenoot der vereenigde legers worden zal.

Met leedwezen verneemt men dat de Turken, ofschoon zij in den jongsten strijd dapperder dan in de vorige gevechten hebben, zich voortdurend door groot gebrek aan krijgsmiddelen kenmerken, hetwelk onderanderen in het uitplunderen der lijken van vriend en vijand blijkt.

Volgens al de ontvangene bijzondere brieven leverde het slagveld van Inkerman een zoo ijzingwekkend schouwspel op dat de levendigste beschrijving daarvan nog beneden de werkelijkheid blijven zou. Russen, Engelschen, Franschen en Arabieren lagen daar onder gebroken caissons en lijken van paarden vermengd. Eene enkele Fransche batterij verloor zestien paarden. Men had des avonds van 7 dezer den tijd nog niet gehad om al de gekwetsten op te rapen. Een aantal Russen is, onder de wreedste folteringen, langzaam gestorven, gedurende een geheel somberen nacht onder duizende lijken vermengd, die letterlijk den grond bedekten. Vooral de eerste nacht na den veldslag leverde gruwzame tooneelen op. Zoo hoort een kapitein der gendarmerie, terwijl hij door de valei van Inkerman reed om eene order over te brengen, een klagelijk gesteren achter een boschje, nadert, en ziet, bij het licht van een straal der maan die door de wolken drong, een Turk die een gekwetsten Rus van de laarzen beroofde en, doof voor het gejammer van zijn slagtoffer, uit al zijne magt aan diens zwaar gebroken been trok, hetwelk daardoor geheel ontwricht werd. Vol verontwaardiging gaf de kapitein, op het oogenblik dat de Turk zich omkeerde, dezen een hevigen sabelhouw over het aangezicht. Van de zijde der Russen zijn ook vele wredeheden gepleegd. Een Engelsch officier hoorde een Russischen majoor bevel aan zijne soldaten geven om al de gekwetsten der geallieerden om te brengen, gedurende welke slagting onderanderen de Fransche kolonel *Camus* omkwam. Kort daarna werd hij die dit wreed bevel gegeven had gevangen genomen en toevallig door den Engelschen officier herkend, terwijl men de gekwetsten en krijgsgevangenen naar Konstantinopel inscheepte. Zoodra hij den generaal *Canrobert* aangevoerd was, leverde deze hem aan de Engelschen over, die hem, naar verzekerd wordt, op staanden voet hebben doen ophangen.

Eene telegrafische tijding uit Athene van den 17 dezer luidt als volgt: „De cholera heerscht in deze stad. — Naar men zegt, zou de Koning weigeren zijne goedkeuring te schenken aan het vormen der commissie van onderzoek betrekkelijk de voor de oproerlingen ingescreven fondsen. — De Kamers zullen den 4 december bijeenkomen.”

Reeds zijn te Rome, volgens de laatste berichten van daar, 58 kardinalen, aartsbisschoppen en bisschoppen uit het buitenland aangekomen tot bijwoning der op handen zijnde plechtigheid.

Uit Madrid wordt gemeld, dat de generaal *San Miguel* zijn ontslag heeft verzocht als voorzitter der Cortès.

(Per Telegraaf.)

LONDEN den 25 november.

Volgens per telegraaf ontvangen bericht, hetwelk heden door het dagblad *Times* wordt medegedeeld, hebben de Russen den 14 dezer de Fransche liniën voor Sebastopol aangetaast, doch zijn teruggeslagen; aan beide zijden zijn daarbij wederom zware verliezen geleden.

Naar luid van andere tijdingen kregen zoowel de Russen als de geallieerden op den duur versterkingen, onderanderen was de geheele bezetting van Odessa het Russische leger voor Sebastopol gaan versterken. De beide Russische Grootvorsten hadden na den slag van Inkerman de Krim verlaten en waren naar het hoofdkwartier van vorst *Gortschakoff* vertrokken. Het ge-

rucht won veld, dat de Czaar zelf eerlang de Krim zou bezoeken.

BINNENLAND.

GRAVENHAGE den 24 november.

Z. M. heeft bij besluiten van den 18 en 20 dezer goedgevonden, 1°, te benoemen, bij het wapen der inf., bij het 4de reg., tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. *J. F. Weegers*, van het 7de reg. van het wapen; bij het 7de reg., tot 1sten luitenant den 2den luit. *A. H. Schade van Westrum*, van het corps; — bij het wapen der kavallerie, bij het 2de reg. dragonders, tot majoor den 1sten luit. *J. H. Schreuder*, van het corps; tot ritmeester van de 3de kl. den 1sten luit. *H. E. de Bruyn*, van het 4de reg. dragonders; tot 1sten luitenant den 2den luit. *Jhr. P. O. H. Gevaerts van Simonshaven*, van het corps; tot kapitein-administrateur van kleeding en wapening den 1sten luitenant-administrateur van kleeding en wapening *H. W. Roebly*, van het 2de reg. inf.; tot 1sten luit-administrateur van kleeding en wapening bij het 5de reg. inf. den 2den luit.-adm. van kleeding en wapening *D. van den Hurk*, van het corps; — bij het wapen der artillerie, bij den staf van het wapen tot luit.-kolonel den maj. *H. A. Gobius*, van dien staf inspect. der draagbare wapenen; tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. *J. C. Verheje van Somsbeek*, van dien staf. hoofdpz. bij de dir. der artill., stapel- en constr.-magazijnen; tot majoor en magazijnm. der artill. van de 1ste kl. aan den Helder den kapit. der eerste kl. *J. J. A. van der Linden de Hartogh*, van het 2de reg. vesting-artill.; tot kapiteins, de 1ste luits. *G. van de Pol* en *J. van Berghe*, magazijnm. der artill. van de 2de kl., respectievelijk te Groningen en Grave; tot 1ste luitenant de 2de luits. *I. J. Buttiger* en *J. J. P. de Boer*, magazijnm. der artill. van de 3de kl., respectievelijk te Willemstad en bij het Departement van Oorlog, wordende eerstgenoemde tevens overgeplaatst naar Delfzijl; tot magazijnmeester der artill. van de 2de kl. te Breskens den 1sten luit. *F. de Haan*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Doesburg, en te Willemstad den 1sten luit. *J. G. Bosch*, magazijnm. der art. van de 3de kl. bij de art., stapel- en constr.-magaz.; tot 2den luitenant en magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse bij de artillerie, stapel- en constructie-magazijnen den adjudant-onderofficier *J. Blok*, schrijver van de 1ste klasse bij die magazijnen, en den sergeant-majoor *T. G. ter Haar*, van de Koninklijke akademie voor de zee- en landmagt; te Bath den conducteur der art. van de 1ste kl. (adjud.-onderofficier) *D. Clementz*; te Wierikkerschans, den adjud.-onderoffic. *C. Ouwendijk*, van het 3de reg. vesting-artillerie; bij het regem. veld-artillerie, tot majoor den kapit. der 1ste kl. *J. C. Wagner*, van het corps; tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit.-adjud. *F. van Exter* en den 1sten luit. *L. P. D. Nederburgh*, beiden mede van het corps; tot 1ste luits. de 2de luits. *J. W. J. Zegers Rijser* en *J. C. Baud*, van het regem. mitsgaders den 2den luit. *F. M. B. Alewijn*, van het regem. rijdende art.; bij het 1ste regem. vesting-art., tot kolonel en kommand. van het corps den luit.-kol. *C. Daaels van Wijkhuise*, van het regiment; tot majoor den kapit. der 1ste kl. *P. C. G. van der Kun*, mede van het corps; tot kapitein van de 3de kl. de 1ste luits. jonkh. *A. L. F. J. van der Wijk* en *E. J. Jacobs*, respectievelijk van het regem. rijdende en regem. veld-art.; tot 1ste luits. de 2de luits. *P. L. Verschoor* en *D. G. T. G. van der Voort Maarschalk*, de eerste van het corps pontonniers en de laatstgenoemde van het regem.; bij het 2de regem. vesting-artillerie, tot majoor den kapit. der 1ste kl. *E. A. Franzen*, van het 1ste regem. vesting-art.; tot kapitein van de 3de kl. de 1ste luits. *W. H. G. Ernst de Seiwert* en *J. Alink*, beiden van het 3de reg. vesting-art.; tot 1ste luit. den 2den luit. *K. L. van der Heyden*, van het corps; bij het 3de regem. vesting-art., tot kommand. van het corps den luit.-kol. *T. Somerton*, van het 2de reg. vesting-art.; tot luit.-kol. den majoor *R. Verschoor*, van het corps; tot majoor den kapit. der 1ste kl. *A. A. Tindal*, mede van het corps; tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. *E. F. Cox van Spengler*, van den staf van het wapen, adjud. in de 2de artillerie-directie; tot 1ste luits. de 2de luits. *W. C. Hojel* en *C. M. J. W. Rijnen*, respectievelijk van het 2de en 1ste reg. vesting-art.; bij het reg. rijdende art., tot kolonel den luit.-kolonel jonkh. *C. D. P. Singendonck*, kommand. van het corps, en tot 1sten luit. den 2den luit. *J. W. L. Gerard van Sijzen*, van het corps; — 2°, in active dienst te stellen, bij het 2de regem. vesting-artillerie, den luit.-kol. der artill. *C. H. G. Steurwald*, thans op non-activiteit; — 3°, te verplaatsen, naar Nijmegen den kapit. *W. H. van Hoogenhuyze*, magazijnmeester der art. van de 2de kl. te Vlissingen; naar Vlissingen den kapit. *J. Ubbens*, magazijnmeester der art. van de 3de kl. te Brielle; naar Maastricht den kapit. *G. D. Schindler*, magazijnm. der art. van de 2de kl. aan den Helder; naar Heusden den 1sten luit. *J. E. Buffart*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Breskens; naar Doesburg den 1sten luit. *L. Vetz*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Bath; naar Brielle den 1sten luit. *G. Zwaers*, magazijnm. der art. van de 3de kl. bij de art., stapel- en constructie-magazijnen, en naar Vaplo den 1sten luit. *A. Kraak*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Wierikkerschans.

Volgens nadere berichten van de Britsche post-administratie zal er op den 9 december een staande voozepaketboot naar Brazilië en de Plata-rivier, noch op den

17 december daaraanvolgende naar de Westindische ver- trekken. — In verband met het vorenstaande zullen ook de brievenmalen uit het Rijk naar de Nederlandsche Westindische koloniën, die voor de pakketboot van den 17 december bestemd waren, niet worden geëxpedieerd. De gelegenheid tot verzending met de boot van den 2 december blijft echter bestaan. — Wijders zullen de eerstvolgende brievenmalen uit Engeland naar Australië, in plaats van op den 4 december aanstaande met eene stoomboot van Southampton, op den 9den derzelfde maand met een zeilschip van Liverpool worden verzonden. — Eindelijk bestaat er gelegenheid tot verzending van brieven naar de Vereenigde Staten, met eene Amerikaanse pakketboot, welke op den 29 dezer van Liverpool vertrekt. De verzending met die boot behoort echter op het adres der brieven te worden aangeduid.

's GRAVENHAGE den 25 november.

Bij besluit van den 17 dezer heeft Z. M. goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten hierna genoemd, als: van Hoogvliet op T. Hoog, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Noordbrabant; van Simonshaven en Biert op M. Buchst-Fest, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland; van Oude Niedorp op H. Worst, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Zuidholland; van Zwolle op T. Poortman, predikant te Leerdam, en van Noordbroek op S. Coolhaas van der Woude, predikant te Nieuw-Beerta.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van zaterdag 25 november.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de begrotingswetten voor 1855.

De heer Strens brengt het een en ander nopens de begrooting in het midden, deelt eenige staatkundige beschouwingen mede, antwoordt op gezegden van enkele leden en treedt nog in beschouwing over de voorloopige mededeeling ter zake van de organisatie der R. K. Kerk, waarbij hij nogmaals verklaart dat er nimmer voorloopige mededeeling van wege het Hof van Rome is geschied, terwijl hij de openbaarmaking verlangt van alle notulen van den vorigen Ministerraad omtrent dit punt.

De heer Meussen spreekt over de kerkelijke beschouwingen, welke tot hertoe in den loop der discussien zijn bijgebragt, en spoort de Vergadering aan de geschillen van godsdienstigen aard ter zijde te stellen.

De heeren van Bosse en van Lennep ontwikkelen hunne gevoels nog nader.

De Minister van Oorlog vraagt het woord ten gevolge van het door den heer van Zuylen van Nyevelt gezegde, dat een der onbetwistbaarste prerogatieven van de Kroon zou zijn verkort en dat de 1ste zinsnede van art. 58 der Grondwet ondergeschikt zou zijn geworden aan eene ministeriële aanschrijving; die zinsnede nu luidt: „De Koning heeft het oppergezag over zee- en landmagt.” Z. Exc. noodigt, zoowel uit naam van zijn ambtgenoot voor Marine als van zich zelve, den afgevaardigde uit Zwolle uit, zich wel te willen verklaren, wie van beide dezer Ministers deze beschuldiging geldt. Als een eerlijk man zich in de pijnlijke verplichting bevindt om als beschuldiger te moeten optreden, dan moet hij ridderlijk en eerlijk voor zijne beschuldiging uitkomen; dit geldt vooral als het betreft eene beschuldiging van hoog verraad en meened tegen Ministers des Konings. Dit is het hier, daar elk Minister, bij de aanvaarding zijner betrekking, in handen des Konings den eed op de Grondwet heeft afgelegd. Z. Exc. verlangt dus van den bedoelden spreker bepaaldelijk te weten wien de ingebragte beschuldiging betreft.

De heer van Zuylen van Nyevelt gelooft dat de Minister te ver gaat, door hier te gewagen van meened of van hoog verraad, of in zijne woorden eene beschuldiging van dien aard te zoeken. Hij gelooft dat de vrijheid van discussie, die in deze Vergadering moet bestaan, gedoogt dat men zijne zienswijze staft door voorbeelden, geput uit handelingen van de Regering. Als hij nu de vrijheid neemt zijn gevoelen zoodanig te adstrueren, dan gelooft hij niet de palen van eching te hebben overschreden, die men aan de Regering in het algemeen of eenig Minister in het bijzonder verschuldigd is. Hij meent echter dat ook de Minister van Oorlog de vrijheid van discussie moet eerbiedigen.

De Minister van Oorlog antwoordt dat hij de verklaring moet afleggen dat hij niet tevreden is en geen genoegen neemt met het gegeven antwoord. Z. Exc. vraagt den spreker als eerlijk man positief af, de omstandigheden bekend te maken en de redenen mede te deelen waarop zijne beschuldiging was gegrond. Z. Exc. verlangt van hem, als eerlijk man, te vernemen welke ministeriële aanschrijving hij op het oog had.

Nadat de zitting op de gewone wijze voor een kwartier uurs was geschorst, antwoordt de heer van Zuylen, dat hij gezinspeeld heeft, en hij maakt geen zwaarigheid om dit te erkennen, op een gerucht, dat niet alleen aan hem maar aan velen was ter oore gekomen, en dat, zoo het onjuist mogt zijn, dan ook de gevolgtrekking vervalt die daaruit is afgeleid. Het gerucht, waarop hij gezinspeeld had, was dit, dat de Koning in den afgelopen zomer het bevel over de troepen in het kamp van Zeist wilde voeren, maar dat de generaal van Poolsum Booy, ten gevolge eener ministeriële aanschrijving, zich in de onmogelijkheid heeft bevonden aan dat verlangen te voldoen. Het zal hem aangenaam zijn zoo het blijken mogt dat dit gerucht ongegrond was.

De Minister van Oorlog zegt, dat alzoo een los gerucht voldoende schijnt om een afgevaardigde het regt te geven tegen een Minister des Konings eene beschuldiging in te brengen, die Z. Exc. niet anders kan qualificeren dan als eene beschuldiging van meened en hoog verraad. Maar Z. Exc. kan er bijvoegen dat dit los gerucht geheel en al is vals, onwaar, laster en driewerf laster. En om dit te bewijzen aarzelt hij geen oogenblik, den brief mede te deelen dien hij aan den generaal van Poolsum Booy heeft geschreven en dien hij elk oogenblik van zijn Ministerie wachtende is.

De heer Meylink deelt daarop zijne beschouwing over de voorgedragene begrooting mede. Naar aanleiding daarvan zal hij goed- of afkeuren, zonder aanzien van personen.

De Minister van Oorlog leest vervolgens den brief voor die door hem den 13 juni 1854 aan den generaal van Poolsum Booy werd geschreven. Daarin wordt gezegd, dat Z. M. den Minister Hoogstezels voor

nemen had kenbaar gemaakt om het kamp te bezoeken. Z. M. zou den 5 september daar aankomen en tot den 15den verblijven; dat Z. M. het voornemen niet had eenig kommando te voeren; dat derhalve het bevel bij voortdurend aan den generaal bleef opgedragen, en dat mitsdien al hetgeen in eene vorige missive was geschreven in wezen bleef en nageleefd moest worden. Uit dien brief blijkt dus duidelijk, zegt Z. Exc., dat het gerucht, waarvan de spreker heeft gewaagd, vals en lasterlijk was. Hij eerbiedigt zoo zeer als iemand de vrijheid van discussie, maar hij mag niet toegeven dat zij zich zoover zou uitstrekken dat zij het werktuig zou worden om hier valsche geruchten te brengen. Wat zou het lid uit Zwolle wel zeggen als Z. Exc. hier mededeelde de valsche geruchten omtrent de pogingen welke die afgevaardigde zou hebben aangewend om weder lid der Kamer of Minister van Buitenlandsche Zaken te worden? Z. Exc. erkent gaarne dat dit lasterlijke geruchten zijn, maar wat zou men zeggen als hij dit deed? Dan zou Z. Exc. zelf het als eene oneerlijke daad beschouwen. Hij laat dan ook aan de beoordeeling der Kamer over wat zij over dergelijke handelingen moet denken. En wat Z. Exc. er over denkt, daarover behoeft hij zich niet verder te verklaren.

De heer van Zuylen maakt, na deze inlichtingen, geene zwaarigheid te erkennen, dat het gerucht, hetwelk niet alleen aan hem, maar aan velen is ter oore gekomen, onjuist is, en dus evenzeer de gevolgtrekkingen die daaruit afgeleid zijn. Maar hij geeft den Minister toch het regt niet om in zoodanige ontwikkeling te treden, als door hem is geschied. De spreker zal alleen nog dit zeggen, dat hij zich noch door dit incident noch door eenig ander zal laten terughouden gebruik te maken van de vrijheid van spreken, die hem toekomt en waarop hij als lid der Vergadering regt heeft.

De heer van Forest antwoordt op de rede van de heeren Blaupot ten Cate en Thorbecke, waarop door den heer ten Cate wordt gerepliceerd.

De Minister van Finantien licht nog een paar punten toe naar aanleiding van sommige nadere bemerkingen sedert zijne eerste rede.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen gesloten en wordt het Iste hoofdstuk (Huis des Konings) met algemeene stemmen aangenomen.

Over hoofdstuk II worden de discussien aangevangen, doch niet ten einde gebragt. Nadat de Minister van Finantien verklaard had toe te geven aan het voorstel van den heer Wingens, om den post voor drukwerk der Tweede Kamer te verhoogen met circa f 4000, stelt de heer van Hoëvell bij amendement voor die vermeerdering te doen vervallen en den post te laten gelijk die oorspronkelijk was. Dit amendement wordt aangenomen met 51 tegen 10 stemmen.

De vergadering is daarna tot maandag gescheiden.

ROTTERDAM den 25 november.

Onze begaafde zangeres mej. Sherrington is alhier aangekomen. Zoo als wij bereids vermeldden, zullen zij en de heer E. Lubeck zich op het eerste concert *Eruditio Musica* doen hooren. JI. woensdag hebben beide op het concert *Diligentia* te 's Hage nieuwe lauweren behaald. Ook mejufvr. *Wilhelmine Klause*, de vermaarde pianiste, bevindt zich reeds in ons Vaderland.

Den leden van *Eruditio Musica* zal het zeker aangenaam zijn te vernemen dat de zaal der Maatschappij tot Nut van 's Algemeen, waar de concerten gehouden worden, voortaan, en te beginnen met aanstaanden donderdag, door gaz zal verlicht worden. De besturen van de Maatschappij en van het concert verdienen dank voor eene verbetering die veel tot het genoegen der bezoekers dezer zaal zal bijdragen.

Andermaal biedt de heer Reichardt zijn Cyclorama, eene reis door de schoonste streken, merkwaardigste steden, bergen, dalen, meren enz. van Tyrol, Zwitserland en Italië voorstellende, het publiek ter bezigtiging aan. Dat velen van deze gelegenheid zullen gebruik maken om de met zoo veel roem bekende afbeelding dier heerlijke natuurtooneelen te aanschouwen, mag men met grond verwachten, en is reeds gisteren avond, bij de eerste voorstelling, gebleken. Wie toch verlustigt zich niet ook bij herhaling in wat grootsch en schoon is, en wie is immer verzadigd in de beschouwing van een schilderstuk, aan hetwelk, zoo als aan dit Cyclorama, blijkens de door bevoegde beoordeelaars daarvan afgegeven certificaten, de naam van reusachtig meesterstuk wordt toegekend; een werk dat ieder, zelf den ongewijde in de kunst, met bewondering vervult, en waarvan men uit hoofde van den grooten omvang en al het schoone dat het aanbiedt ook tot herhaalde bezigtiging wordt opgewekt, terwijl afwisseling van muziek de voorstelling verlevendigt, de schoone zaal van het trotsch gebouw der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub uitstekend voor deze tentoonstelling geschikt is en eene zeer duidelijke uitlegging de verbeelding der aanschouwers op aangename wijze te hulp komt.

— Te Dordrecht zijn tot leden der Kamer van koophandel en fabrieken herkozen de heeren J. b van Wageningen Dz. en H. H. van der Sande, terwijl de heer S. van Brakel in de plaats van het aftredend lid den heer H. Brunner verkozen is.

De aftredende leden in de Kamer van koophandel en fabrieken te Gorinchem, de heeren A. Blankers, H. Polvliet en H. A. Ravenswaay, zijn eergisteren in die betrekking herkozen.

— Van Katwijk wordt den 23 dezer geschreven: Eergisteren kwam aan het strand eene boot met drie van verkleumdheid en afmatting zoo afgetobde menschen, dat ze onmogelijk iets konden mededeelen; doch nadat zij door de zorg van den Burgemeester verversching en geneeskundige hulp hadden genoten, waren zij in staat het volgende te verhalen: Zij waren matrozen van een reeder te Ostende der visscherssloop n.º 17; den zosten raakten zij met hunne visschersschuit voor Schouwen vast, waarop zij van den gezagvoerder last kregen een anker uit te brengen; met de boot in zee gaande, waren zij voortgedreven, konden de sloep niet weder bereiken, dobberden den geheelen nacht in zee, en kwamen zoo alhier aan. Door de zorg des Burgemeesters, die hen in het logement de Zwaan ter verpleging deed opnemen, zijn zij zoo ver hersteld, dat zij heden per rijtuig naar 's Gravenhage zijn overgebragt, ten einde spoedig weder naar huis te kunnen wederkeeren, waar zij welligt reeds als verongelukten worden betreurd. [Van het ongeva]

dezer visscherssloop is reeds in ons vorig nummer op de zeezijding van Brouwershaven melding gemaakt.]

— LI. woensdag nacht is te Harlingen eene potbakkerij grootendeels afgebrand, en van een naburig bouw een deel van het dak verbrand.

— Ook te Groningen kan de cholera nu gelukkig geweken beschouwd worden.

— Uit het vroeger medegedeeld drielal is den algemeenen kerkeraad der Hervormde gemeente Groningen tot herder en leeraar beroepen ds. H. Masman, predikant te Meppel.

De kerkeraad der Hervormde gemeente te Nieuwkerk (provincie Zeeland) heeft tot herder en leeraar beroepen ds. W. Zegers Jz., van Wijk bij Heusden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 24 dezer 14

— LI. woensdag werden te Londen slechts 71 schepen naar Australië beladen, waaronder 10 Nederlandsche, als: naar Sydney *Generaal de Stuers*, kap. Fokke en *Egmond en Hoorne*, kapit. Glazener; naar Hobart *het Zeepaard*, kapit. Giltjes; naar Melbourne *Olivier Noord*, kapit. Guyt; naar Port-Phillip *de Zwaan*, kapit. Zeylstra; *Agnetta*, kapit. Hellingman, en *de Maas*, kapit. Verberne; naar Geelong *Adebaran*, kapit. Meyboom; *Adelaide Adolf van Nassau*, kapit. Borchers, en *de Zwaan*, kapit. van Oppen.

— Van St. Petersburg wordt den 14 dezer geschreven dat de Engelsche kruisers bij Dagö een met rogge Stockholm bestemd schip benevens verscheidene vaartuigen genomen hebben.

Laatste dagen en oogenblikken van JOHANN HEINRICH KEMPER.

De zoo veel besproken zaak van Johann Heinrich Kemper, bij arrest van het provinciaal geregtschap Noordholland van 11 oktober jl. veroordeeld tot straf des doods, wegens diefstal, moord en poging tot moord, is afgelopen. In den morgen van den 21 dezer werd het bekend, dat Z. M. de Koning Kemper's zoek om gratie van de hand had gewezen, en de procureur-generaal verscheen ten half elf ure in de kerker, om zich van den droeven last te kwijten, ter dood veroordeelde aan te zeggen, dat hij zich voor te bereiden op de voltrekking van zijn vonnis 12 ure van den volgenden dag. Was de misdaad van Kemper gruwelijk en zijne schuld groot; — in de naam zijne bekentenis was hij deswege met een innig gevoel vervuld en verfoeide hij de wandaad waartoe zijne zucht hem had gebragt.

Vernam de maatschappij met ontzetting de gepreloofde gruweldaad en verheugde zij zich, dat de bedrijver daarvan, den wereldlijken regter was overgeleverd, het haar niet onverschillig zijn, hoedanig zijne zielstem was, in welke hij van hier is heengegaan: immers de verdoolde mensch een lid van het groote huize, waarin ieder, niemand uitgezonderd, zich over open of verborgen zonden heeft te bedroeven, en zich stilleten herinneren moet, dat hij, die nog staat, heeft toe te zien dat hij niet valle.

Daargelaten dan het oordeel over de vreeselijke daad, en over hem die haar volvoerde, willen wij beknopt overzigt geven van zijne laatste verrichtingen en een blik trachten te werpen in de stemming zijner ziel. Nadat de straf des doods over Kemper uitgesproken en hij in zijne cel weergekeerd was, brak zijn gevoel vollen stroom los, en sprak hij deze weinige veel beteekenende woorden: „Ik ben veroordeeld tot mijn aardschen regter, en het kan niet anders; maar ben niet veroordeeld voor de eeuwigheid.”

Sprak hij over het request, door hem opgezonden den Koning om 's Vorsten genade te verwerven tot behoud van zijn leven op aarde, dan was zijn bestendig gezegde: „Ik heb mijn leven in Gods hand gegeven; zoo doet zal mij welgevallig zijn.”

Als men hem sprak over de flauwe hoop, die nog mogt bezielen op het behoud van zijn tijdelijk leven was zijn altijd wederkerend antwoord: „Voor mij dat leven geene waarde meer; sterven zal mij beteren dan leven, want de rust van mijn geweten is wel meer ik bedenk, hoe ik haar, die mij met liefde steeds jegende en mij in krankte verzorgde, heb misdand en ter dood gebragt; als ik bedenk hoe ik anderen, die ik niet meer had kunnen beminnen, al ik zij de mijnen geweest, heb vermoord, dan vraag ik zelf: hoe ben ik daartoe gekomen? De Koning heeft mijn leven hier niet laten behouden; ik ben veroordeeld, ik moet sterven.”

Zoo bragt hij na zijne veroordeeling zijne dagen en zijne bewakers hadden niet eenmaal over hem geklagen. Hij was stil en onderworpen, zachtmoedig behulpzaam.

Met getrouwheid en deemoed volbragt hij de plicht zijner Kerk, terwijl de hem toegevoegde geestelijke eerw. heer J. Brinkman, R. K. priester en pastoor van de kerk van het Maagdenhuis, naar mate zijne hem steeds meer leerde kennen, getuigde, over te zijn, dat hij onverholen de geschiedenis van zijn leven en het gebeurde van den noodlottigen hem had medegedeeld, en niet twijfelde aan de regtheid van zijn berouw en van zijne droefheid, omdat hij zijn leven moest verliezen, maar om zich zoo zeer vergrepen had tegen menschelijke goddelijke wetten. Veel hield hij zich bezig te lezen van het lees- en gebedenboek van J. M. Sailes, bovenal trok hem *de navolging van Jezus Christus* van Thomas à Kempis aan, in welks diepen zin hij meer indrong, gelijk vele zijner brieven getuigen dat dagelijksche gesprekken en gedragingen immer openbaarden. Hoe meer de vrees voor den dood hem week — en hij met kalmen blik de geschiedenis van zijn schuldig leven opsloeg — hoe meer zijn Rijk waakte tot eene behoefte, om in brieven aan haar, die door hem beleedigd waren, te schrijven van liefde en zachtmoedigheid hen of haar te waarschuwen die met hem in den laatsten tijd, vóór zijne dood op den weg der zedeloosheid hadden gewandeld.

Zoo gevoelde hij in de laatste dagen groote behoefte om zijne eigene geschiedenis te beschrijven, want hij nog bezig was, toen op den 21 dezer het vreesberigt hem ter oore kwam, dat den volgenden dag laatste uur zijns aardschen levens slaan zou. De procureur-generaal J. C. van der Kemp, vergezeld

HUIDEN niets gedaan.
MEERKAP werd deze week veel aangehouden tot gelijken prijs der vorige week, doch zeer weinig verkocht, uit hoofde men geen lager prijs wilde toestaan.
INDIGO blijft in dezelfde positie, en gaat er bij kleinigheden weinig om tot iets boven den laatsten veilingsprijs.
COCHENILLE zonder handel, doch niet slapper.
POTASCH met eenige meerdere vraag voor de binnenl. cons. De notering is Peterburger 1852 f 17½, 1853 f 17½ a f. Toscaasche 18 c. Amerikaanse isie soort 1854 a f 23 te koop.
VERWHOUT niets omgegaan.
FAEST. Amerik. bruine a f 3½ te koop op de plaats.
TERPENTIJNOLIE zeilende f 26½ a f 27.
ZWAVEL niets omgegaan.
VEUWAREN stil doch met gesouteneerde prijzen. Cocosolie, prima Cochin. iets billijker te noteren, zijnde tot f 32½ a f 33 aan de markt. Ceylon f 31½.
HENNEP vast.

AMSTERDAM den 25 November.
O V E R Z I C H T D E R W E E K.
KOFFIJ voortdurend stil en zonder dringende verkoopers.
THEE. De markt blijft zeer goed gestemd, doch er gaat weinig om.
SUIKER. Ruwe. De handel bepaalde zich bij ca. 500 kranj. Java tot f 29½ a f 32 en ca. 200 v. Surin. tot f 24 a f 25, grootendeels in veiling; prijnotering onveranderd. Geraff. blijft eene goede vraag genieten; de omgang wordt belemmerd door den geringen voorraad. Op December zijn eenige afscheidingen tot stand gekomen, ook hebben B & H hun geheelen voorraad, leverbaar in Januarij eerstk. verkocht, 200 men zegt n.º 1 tot f 29½ en n.º 2 tot f 28½. Stroop f 31. Stoom- f 31 a f 32. Kandj zonder affaire.
RIJST voortdurend gevraagd en het disponibele ruimt sterk op; van ongep. soorten is de voorraad onbeduidend; gep. Arracan f 10½ en dito Voorloop f 12; gep. Oostind. wordt op f 11 gehouden; voor beste kwal. gep. Tafel is vraag en wordt daarvoor f 14 a f 14½ besteed. Van de gisteren geveilde 877 b. ongep. Arracan is het gezonde verkocht tot f 8½ en het BS. tot f 6½ a f 8½.
VRUCHTEN onveranderd.
SPEKRIJEN met minder vraag; voor Noot n.º 1 besteedde men in den loop der week 168 c., doch zou deze prijs thans moeilijker meer te bedingen zijn; Foelie 148 a 150 c.; andere soorten onveranderd.

TABAK. De verkoopen bepaalden zich in de afgelopen week tot ca. 400 v. Maryland, 684 pakken en 100 rollen Brazil, terwijl gisteren bij inschrijving werden afgedaan 507 p. Java Malang. Tegen 5 December zijn alhier in veiling aangeslagen 1238 p. Java Tabak en tegen 29 November 230 p. Manilla Tabak. In de volgende week zullen hier aan de markt worden gebracht 212 v. Maryland Tabak, per Bremerhaven. De voorraad op heden bedraagt 1097 v. Maryland, 539 v. Virginia, 658 v. Kentucky, 50 v. Steelen, 2822 p. Java en 101 cer. Cuba.
KATOEN zonder handel en prijshoudend.
METALEN. Naar Tin is weinig vraag. Naar Koper echter veel, en heeft men voor Demidoff f 71½ besteed.
INDIGO onveranderd in prijzen; daarvan zijn 36 k. Java voor export genomen.

COCHENILLE. 6 k. Java vonden tot veilingsprijs nemers.
VERWHOUTEN niets in gepasseerd, de prijzen blijven dezelfde.
OUERCITRON weinig gevraagd.
FAEST. Kleine partijjes bruine werden tot volle prijzen verkocht; in gele en witte niets gepasseerd.
TERPENTIJNOLIE met weinig handel doch meer aangehouden.
ZWAVEL geheel onveranderd.
SALPETER niets in gepasseerd.
MEERKAP gedrukt, maar met zeer matigen handel.
VEUWAREN. Talk en Smeer prijshoudend; bij geringen voorraad en weinig handel; gele Talk f 44; Amst. Smeer f 40½ a f 41. Amerik. Keuzel met meer vraag en geringen voorraad; prima f 36½ a f 37, afwijkend f 35 a f 35½. Cochin Kokosolie f 32 a f 34.
HENNEP. Van de in veiling van 20 dezer opgehouden kavellingen zijn eenigen uit de hand afgedaan. Overigens is er niets meldenswaardigs omgegaan.
STERKE DRANKEN. Jenever-prijzen zijn heden staande; men noteert Amst. proef f 39½ a f 40; Amerik. dito f 40 a f 41. Arak: ord. kwal. f 250. Surin. Rum f 29 a f 30. Jamaica Rum f 28 a f 50. Langued. en Barcelona Voorloop f 36 & 43 a 44.

ANTWERPEN den 24 November.
SUIKER. Men noteert heden de verkoopen van 1070 k. Havana per Antwerpia, 307 k. dito per Sarantos en 139 k. Trinidad per Virginia Ann; 151 k. Havana per Duc de Brabant werden teruggekocht. De markt sloot zeer ferm. — Van RIJST werden ca. 500 z. gepeld en 300 z. gebrokene Arracan omgezet. — Van KATOEN hebben 19 b. Florida per J. H. Ryerson en 20 b. Texas per Hampton koopers gevonden. — **HUIDEN**. Gedurende de laatste acht dagen zijn afgedaan 3300 drooge en 1800 gezouten B. A. en M. V. tot vaste prijzen. — Van **HABST** werden eenige 100den vaatjes Amerik. op levering verhandeld. — **TABAK**. Heden zijn 174 sur. St. Domingo verkocht. — **GRANEN** kalm. In Tarwe is niets belangrijks omgegaan. Inlandsche Rogge bedong bij partijjes fl. 13½ a 15 per 70 kil. — **ZADEN** ferm. Voor Zeelandsch Aaapaard is fl. 21½ per heet. betaald.

BORDEAUX den 31 November.
VOORLOOP: Armagnac fr. 165; Marmande fr. 150; Tafia fr. 120 a 115. De 3/6 Languedoc blijft onveranderd op fr. 215 dispon. te noteren.
BIGL den 18 November.
ZAAIJLJNZAAD goed gesouteneerd op r. 5 per vaatje en r. 5½ voor pulk. De vracht voor Memel is thans r. 4½ a 4 per vaatje. De bonders blijven ferm en bieden weinig aan. — **VLAS** met beperkten omgang en nominaal op r. 26 C. M., zijnde 28 P. G. M. Fransch — **HENNEP** op nieuw gedaald en thans op r. 102 voor rein genoteerd. — **WISSELKOERS**. Er bestaat weinig vraag. Amst. 178; Londen 36½. Parijs 378. Hamburg 32.

(Per Telegraaf.)
BATAVIA den 11 October.
KOFFIJ. Alhier zijn alleen verkocht 500 picols Padang tot f 25½. Te Samarang zijn 6000 picols Java tot f 24 per picol gedaan. — **SUIKER** met koopst. Alhier zijn omgezet 23,000 picols tot f 12½ voor n.º 16 en te Samarang 5000 picols tot f 12 voor n.º 16. Te Soerabaja wordt op f 12½ voor n.º 16 gehouden. — Van **RIJST** zijn slechts 1400 picols Java verkocht tot f 140. — **ARAK**. Voor 50 legers is f 43 betaald. — **INDIGO** met koopers tot f 3. — **GOM DAMAR** f 26. — **GOM ELASTICUM** met verkoopers tot f 38½ voor Lampung. (N. R. C.)

Advertentien.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON **ELISABETH MARONIER**, geliefde Echtgenoot van **Rotterdam C. A. VAN REYN.**
 24 November 1854.

LIEDERTAFEL AMPHION.
 Dingsdag 28 November 1854,
BUITENGEWONE REPETITIE,
 IN HET GEWONE LOCAAL.

* * Degenen, welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of onder zich mogten hebben betreffende de Nalatenschap van **JOHANNA HAKET**, Weduwe van **ALBERTUS MAAS**, gewoonde hebbende aan den Houttuin te Rotterdam en aldaar onlangs overleden, worden verzocht daarvan opgaaf, betaling of afgifte te doen ten Kantore van den Notaris **DIJKMAN**, aan de Wijnstraat te Rotterdam, voor of op den 30 November 1854.

* * De gewone **MAKELAARS** in **KRUIDENIERS-WAREN** te Rotterdam zullen op Donderdag den 30 November 1854, des middags ten 12 ure, vóór het Parkhuis, wijk 1, n.º 501, in de Bierstraat, publiek verkoopen:

60 Vaten ZWART ROZIJN, zoo als die aldaar gekaveld liggen, en daags vóór en op den verkoopdag voor een ieder te zien zullen zijn.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
 zijn het beste Middel voor Zeere of Open Beenen.
 Uittreksel uit eenen Brief van Mejufvrouw **SIMPSON**, woonachtig Bramley bij Leeds, gedagteekend 16 October 1852, aan den Prof. **Holloway**. „Mijnheer! Ik had sedert 18 maanden een Ziek Been in drie Diepe Wonden. Ik beproefde alle soorten van Genees- en Heilmiddelen en was onder behandeling van verscheiden Heelmeesters hier en daar, doch zonder gevolg. Eindelijk raadde men mij aan, uwe **Zalf en Pillen** te gebruiken, en ik gevoel mij gelukkig te kunnen zeggen, door deze Onschatbare Middelen, mijn Been volkomen is genezen, en thans sterker is dan ooit.“
 Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depóthouder te 's Gravhage; aan het Hoofd-Depót bij den Heer **J. STRAATHMAN**, te 's Hertogenbosch; alsmede in **Holloway's Etablissement te Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.
 DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:
DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

GENERAL SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
 (Incorporated by Royal Charter.)
WEKELIJSCHES DIENST
 TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN
 voor Goederen en Vee,
 het Engelsche Schroef-Stoomschip
EARL OF AUCKLAND,
 Kapitein **William Wintle,**
 vertrekt van **ROTTERDAM** Woensdag 29 November, des morgens vroeg.
 Adres bij de Agenten **GEORGE LEVINGSTON** en **J. A. HOUWENS**, te Rotterdam, en **W. H. CAREY**, 21 Marklane, Londen.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.
 Voor Passagiers en Goederen.
 Naar **LEITH**, het Stoomschip **IVANHOE**, Kapit. **John Cairns**; vertrekt Zaterdag 2 December, des morgens vroeg. Adres bij **GEORGE LEVINGSTON** en bij **J. A. HOUWENS**, Agenten te Rotterdam, en bij **DONALD R. MAC-GREGOR**, Agent te Leith.

* * Door **A. TER GUNNE**, te Deventer, zijn dezer dagen de volgende belangrijke **WERKEN** uitgegeven:
 I. **DICHTWERKEN VAN JACOB CATS**, naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd ingerigt. Met Plaatjes, 8ste Deel, bij int. f 2. 50, buiten int. f 3. 50. Hiermede is deze belangrijke Onderneming geheel compleet, en bezit de Natie van haren onschatbaren Volksdichter eene uitgave, *vollediger dan enige andere*, en aan al de eischen van den tegenwoordigen tijd voldoende. Het Voorberigt van den Hooggeleerden Heer **M. SIEGENBEEK**, de ondubbelzinnige bewijzen van belangstelling en aanmoediging van H. M. de Koninklijke Weduwe, (aan wie het Werk is opgedragen) en de zorg, door de Heeren **Dr. M. DE VRIES**, Hoogleeraar te Leyden, en **Dr. A. DE JAGER** te Rotterdam aan de bewerking besteed, zullen alle aanbeveling wel onnoodig maken. Moge de hooge verdienste van **CATS** hierdoor weer te duidelijker erkend, en zijne Werken als weleer eene plaats naast den Bijbel aangewezen worden. Om hiertoe mede te werken zal de Uitgever aan het algemeen verlangen voldoen en den Inteeckenprijs nog uiterlijk tot 31 December eerstk. laten gelden; zoodat het geheele Werk, versierd met honderde Plaatjes enz., voor slechts f 20 zal te bekomen zijn. Later wordt de prijs onherroepelijk f 28.
 II. **THEOPHANIA. Romantische Lectuur ter bevordering van Christelijk Leven**, voor Leesgezelschappen en Huisgezinnen, onder medewerking van **J. A. ENGEL**, **A. H. VAN DER HOEVE**, **P. PARSON**, **Th. F. UJKENS**, **J. H. SONSTRAL** enz. enz. 1853. 2 deelen, met gesteenderden Titel en Vignet f 6. 50. Moge dit Werk, dat het boeiende van Romantische met het Nut van Stichtelijke Lectuur vereenigt, in vele Huizen en Harten genoeg en zegen brengen, en vooral in geen solied Leesgezelschap gemist worden.
 III. **THACKERAY**, (Schrijver van: *Het Schouw Tooneel der Wereld*), **LOTGEVALLEN VAN HENRY ESMOND**, 2 dn., met gest. Titel en Vignet f 6. 50. Tot aanbeveling van dit Werk zal het genoeg zijn, dat een Beoordeelaar in de *Revue des deux Mondes* (1 Sept. 1854) zegt, dat het, uit een Letterkundig oogpunt, veel grootere verdiensten bezit dan het zoo beroemde Werk van **Mistress BECHER STOWE** (*de Negerhut*).
 IV. **HAAT EN LIEFDE. Roman van OOM ADAM** (Dr. C. A. WETTERBERGH). Uit het Zweedsch. 2 dn., met gesteend. Titel en Vignet..... f 5. 95. Een hoogst bekoorlijk Tafereel van het Noorsche Volksleven, dat in zooveel opzichten met het onze overeenkomt. De Vrienden van **Andersen**, **F. Bremer** enz. zullen hier gewis een keurig genot vinden.
 V. **BURGERLIJK WETBOEK**, met aanduiding van de Overeenstemmende Bepalingen in de Nederlandsche Wetboeken, en aanwijzing van die der Fransche Wetgeving, 2de Druk, ingen. f 1. 25, in Eng. linnen met verg. Titel f 1. 50.
 In dezen Druk zijn de veranderingen, die later in den 1sten Titel, 1ste Bk., en 16den Titel, 2de Bk. gemaakt en noodzakelijk geworden zijn, opgenomen, en is dit, zoo ver men weet, de eenigste Uitgave, die deze veranderingen bevat en afzonderlijk verkocht wordt.
 VI. **Dr. A. F. H. DE LESPINASSE**, **ALPHABETISCH ARTSENIJ-ZAKBOEK**, met inacht neming der Nieuwe Nederl. Pharmacopea en onder het Raadplegen van Oude en Nieuwere ervaring f 0. 60. Men vindt in dit Werkje meer dan men uit een Schat van Boeken zou kunnen bijeenzamelen.
 VII. **Drs. A. F. en A. F. H. DE LESPINASSE**, **KORT BEGRIP DER THEORETISCHE EN PRAKTISCHE VERLOSKUNDE**, met 54 tusschen den Tekst gevoegde Afbeeldingen opgehelderd... f 1. 25. Om dit Werkje tot een *vademecum* van iederen Verloskundige te maken is de prijs buitengewoon laag gesteld.

Reichardt's THÉÂTRE CYCLOPAMA
 IN DE GROOTE ZAAL VAN DE Koninklijke Nederlandsche Yachtclub te Rotterdam.
 Met toestemming van Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, ZONDAG den 26, MAANDAG den 27 November en volgende Avonden,
GROOTE VOORSTELLINGE van het beroemde **CYCLOPAMA REICHARDT.**
 In de Pausering **GROOT CONCERT**, van het ZANGER GEZELSCAP van de Heeren **Eduard Stämpfli en Rudolph Speckbach**. Aanvang 8 ure. — Einde 10½ ure. **Entree 75 Cents.**
 NB. Aan het Lokaal zijn Plaatsen te bespreken 's morgens 11 tot 's middags 2 ure.
 Daar ik tegen het St. Nicolaasfeest te 's Hertogenbosch ben geëngageerd, zoo geef ik hierbij geacht Publiek kennis, dat nog slechts weinige Voorstellingen zullen plaats grijpen.
F. REICHARDT

Voor Leesgezelschappen.
GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, heb uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
M. A. A. Boësen, de Pleegzuster. Met voorberigt van **W. H. Warnstuck, Hs.** Prijs f 1.
Emilie Flygare Carlen, Emma. Twee Deelen met Vignetten..... f 5.
Chonia, De val van het laatste Bolwerk der Protanten in Frankrijk: *la Rochelle* in 1627. Twee Deelen met Vignetten..... f 6.
 Het Beeld van **Dirk Rafelsz. Kamphuyzen** in de lijst van zijn' tijd, de dagen der Dordtsche Synode. Twee Deelen, met Vignetten..... f 6.
Elise, Eene Star in den Nacht. Schetsen uit laatste der XVde eeuw. Twee Dn. met Vignetten f 7.
B. Glasius, Schetsen en Beelden uit de Nederlandse Hervorming-Geschiedenis..... f 2.
Dr. G. D. J. Schotel, Anna Maria van Schurman. Met Portret en Facsimile..... f 4.
Dr. J. van Vloten, Paschier de Fyne naar Leven en Schriften. Uit gedrukte en ongedrukte werken. Met Portret en Facsimile..... f 4.
 De onverdeelde lof aan al deze werken gekend, geeft den Uitgevers vrijheid hen alle vrijmoedigheid aan Bestuurders van Leesgezelschappen aan te bevelen. Zij zijn verzekerd dat niemand degelijke Boeken onvoldaan uit de hand zal leggen.

Ingezonden Stukken.
 Mijnheeren!
 In de jongste Vergadering van onzen Gemeenteraad is ingekomen een voorstel van den Heer **van Haafsten**, om voor eene som van f 46,000 den kaaimuur langs de Boompjes in een' beteren toestand te brengen, en wel zoodanig dat er een jaar voor wordt ingezet. Ik laat het geheel aan de wijsheid van ons geacht Bestuur om te beslissen in hoever het voor de Gemeente voordelig is, om aan den eventuelen aannemer van dat groote herstellingswerk de verplichting op te leggen om een jaar voor het werk te staan, maar ik meen de vraag in uw Blad te mogen opperen, het verlangen van dien Heer niet wat ver reikt, om namelijk zoodanig kapitaal werk *ondershands* te verzoeken, en dat ons Bestuur, dat steeds gehooft is alles publiek te besteden, is niet onwaarschijnlijk dat er veel meer liefhebbers voor de stellingwerk zullen gevonden worden en in ieder geval zou een publieke aanbesteding eerst kunnen beproefd worden; want niet veronderstellen dat er redenen van overwegenden aard kunnen bestaan waarom juist dezelfde persoon die het werk gemaakt ook alle mogelijke belangrijke en onbelangrijke herstellingen zoude moeten daarstellen.
 Is het werk eenmaal publiek aanbesteed en heeft men niet naar wensch kunnen slagen, of heeft men de stellige overtuiging dat het voor de Gemeente het meest voordelig is om aan een bepaald persoon een werk ondershands aan te besteden: dan is natuurlijk niets op aan te merken, maar tot zoo lang dit niet is geloof ik eene onderhandsche aanbesteding onraadzaam onbillijk, omdat er ook in onze Gemeente aannemers gevonden worden, die de Heeren **Buizer**, **van Limburgh** enz., die belangrijke werken hebben uitgevoerd en die zeker niet voor de herstellingen kade in de Boompjes zullen terugdeinzen.
 Ik heb gemeend dit wetsige over die zaak te mogen ten uwe schrijven, want daar het niet waarschijnlijk is dat andere Bestuurders een verzoek aan den Raad zullen richten om met een werk *ondershands* te worden vereerd, omdat dit in den regel pas geest, zoo zoude daaruit nu de schijn kunnen ontstaan, dat gene andere liefhebbers voor dit werk waren, en dit komt mij zeer twijfelachtig te zijn.
 Rotterdam 25 November 1854.
 Aan de Heeren Redacteuren der Rotterdamse Courant.
Te Rotterdam, bij ARRENBURG & VAN REYN.